

YTTRANDE

2020-11-30

Ert Dnr: U2020/04429/GV

Ert datum 2020-09-03

Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

u.remissvar@regeringskansliet.se**Industrirådets remissyttrande över Betygsutredningen 2018; Bygga, bedöma, betygssätta – betyg som bättre motsvarar elevernas kunskaper (SOU 2020:43)****Inledning**

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för svensk industri. Industrin är därför beroende av att det offentliga utbildningssystemet bidrar till en kompetensförsörjning med hög kvalitet och relevans. Samtidigt måste utbildningssystemet anpassas och leverera mot branschernas kompetenskrav för att utbildningen ska vara ändamålsenlig och leda till anställningsbarhet. Detta förutsätter att utbildningssystemet och innehållet i utbildningarna kontinuerligt utvecklas i takt med företagets utveckling. I detta sammanhang välkomnar Industrirådet en översyn av dagens betygssystem i syfte att främja elevers kunskapsutveckling och att betygen bättre ska spegla elevers kunskaper.

Som konstateras i utredningens slutbetänkande har utredningen haft sitt fokus på elever och lärare och att de förslag som lämnats strävat efter att skapa system som ger bättre förutsättningar för elevers lärande och bättre förutsättningar för lärares undervisning, bedömning och betygssättning.

Vi från Industrirådet kommer i detta remissvar ta utgångspunkt från arbetslivet, det vill säga vi vill så långt som möjligt säkerställa att utredningens förslag i förlängningen bidrar till en utbildning som inte bara främjar utbildningsperioden, utan också tryggar elevernas möjlighet till en framtida anställning. Detta innebär att vi i vårt remissvar valt att endast besvara utvalda delar av förslagen.

Våra svar bygger på erfarenheter som vi skaffat genom vår egen utbildningsplattform, Teknikcollege. Inom ramen för Teknikcollege arbetar Industrirådet aktivt för en ökad kvalitet inom gymnasiala och eftergymnasiala industrirelevanta utbildningar och för att det ska finnas industrirelevanta utbildningar tillgängliga i hela landet.

Sammanfattning

Industrirådet är i stort positiv till förslagen att gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska vara ämnesutformade, att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg och att en modell för ämnesbetyg ska införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Vi anser att det är positivt med en modell som ger elever möjlighet att utveckla sina färdigheter över tid utan stress av examination. Vi vill dock värna om att programmålen blir väl förankrade med aktuell bransch och det nationella programrådet samt att ämnen och moduler så långt det är möjligt utgår ifrån yrkesprov och de befintliga branschvalideringar som yrkesproven bygger på. Industrirådet är även positiv till att ämnesbetyg införs inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå då vi anser att det krävs att samma ämnesplaner används inom hela den gymnasiala nivån.

Industrirådet tillstyrker förslaget om införande av en kompensatorisk princip i betygssystemet då vi anser att en samlad bedömning av elevens insatser stämmer bättre överens med industrins krav på anställningsbarhet än en enstaka insats vid ett provtillfälle. Vi tillstyrker även förslaget om att införa betygskriteriet Fx. Detta mot bakgrund av att vi i framtiden vill se ökad efterlevnad av att betyget E verkligen motsvarar arbetslivets krav och ger förutsättningar för vidare studier.

En slutlig, men övergripande synpunkt från Industrirådet är att om inte kvaliteten och attraktionskraften ökar för gymnasiala yrkesutbildningar kommer utredningens förslag ha marginell betydelse. Som ett led i detta har Industrirådet sedan länge drivit frågan om att alla program ska ge grundläggande högskolebehörighet i sitt grundutförande, det vill säga utan att detta särskilt måste väljas till, samt att de ska utvecklas till att omfatta minst 2800 poäng. Vi ser att några av utredningens förslag skulle kunna främja en sådan utveckling, vilket vi kommer att kommentera i våra svar. Vi kan dock konstatera att inte heller denna utredning lämnat skarpa författningsförslag för en sådan förändring. Industrirådet uppmanar därför regeringen återigen att skyndsamt bereda frågan om grundläggande högskolebehörighet i yrkesprogrammen.

Industrirådets synpunkter på utredningen

11.1 Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska vara ämnesutformade

Utredningens förslag: Den kursutformade gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ersättas av en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola. Detta innebär att begreppet kurs tas bort i skolförfattningarna för berörda skolformer. Begreppen ämnen och nivåer kommer i stället att användas. Förslaget medför att en följdändring ska göras i 8 kap. 3 § lag om yrkesförarkompetens som innebär att begreppet kurs byts till begreppet ämne.

Industrirådet tillstyrker förslaget att gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska vara ämnesutformade. I likhet med utredningen ser vi fördelar med ett system där innehållet i utbildningen paketeras i större sammanhållna ämnen och som bygger på progression. Vi ser likaledes fördelar med ett system som tillåter att ämnen kan pågå under en längre sammanhållen period innan en elevs slutliga betyg sätts, till skillnad från dagens kursutformade system där ett avgörande betyg sätts efter varje kurs. För industrin är det angeläget att elever ges goda möjligheter till fördjupat lärande och lärande över tid då det gynnar elevernas möjlighet till en framtida anställning.

Industrirådet delar även utredningens bedömning, att om en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola ska införas, bör dagens ämnen och ämnesplaner ses över.

I detta sammanhang vill vi dock värna om att programmålen blir väl förankrade med aktuell bransch och det nationella programrådet samt att ämnen och moduler så långt det är möjligt utgår ifrån yrkesprov och de befintliga branschvalideringar som yrkesproven bygger på, vilket vi återkommer till och utvecklar under avsnitt 11.4 i detta yttrande.

11.2 Ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Utredningens förslag: Ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Industrirådet tillstyrker förslaget att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan mot samma bakgrund som angetts avseende förslaget om ämnesutformning, se avsnitt 11.1. Som utredningen beskriver bygger de bägge förslagen på varandra. I och med att förslaget om ämnesutformning innebär att innehållet i utbildningen paketeras i större sammanhållna ämnen stödjer vi utredningens resonemang om att det därmed också är lämpligt med ämnesbetyg.

Industrirådet stödjer även förslaget att bibehålla poängsystemet. Vi gör samma bedömning som utredningen att poängsystemet är ett bra sätt för att visa på omfattningen av ett ämne eller av en utbildning och att poängen underlättar när elever vill komplettera med gymnasiekurser eller läsa in behörighet eller gymnasieexamen inom vuxenutbildningen.

Industrirådet anser däremot att utredningen avfärdar risken alltför enkelt med ett så kallat uppskjutarbeteende, det vill säga att modellen med ämnesbetyg kan komma att medföra att elever skjuter upp sina studier till slutet av ämnet eftersom betygen sätts längre fram i utbildningen och omfattar fler poäng. Vi anser att utredningen för ett relevant resonemang och problematiserar frågan. Däremot saknar vi konkreta förslag hur detta ska undvikas. Huruvida förslaget om en tydlig återkoppling av sin kunskapsutveckling på vägen mot det slutliga betyget i ämnet är lösningen på problemet är vi alltså osäkra på. Vi anser därför att Skolverket särskilt bör utreda risken för uppskjutarbeteende vidare om förslaget om ämnesbetyg tillstyrks.

11.3 En modell för ämnesbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Utredningens förslag: En modell för ämnesbetyg ska införas i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Modellen innebär att ämnen delas in i nivåer med progression mellan nivåerna. Det ska finnas ett fastslaget centralt innehåll för varje nivå. Betyg i ämnet ska sättas efter varje nivå, och betyget från en nivå ska ersättas av betyget på nästa nivå fram till elevens slutliga betyg i ämnet. Betygssättningen ska göras mot en uppsättning betygs-kriterier som avser hela ämnet.

Modellen förutsätter att ämnen är konstruerade i en eller flera nivåer. I ämnen med flera nivåer ska dessa vara uppbyggda i progression och eleven ska få ett nytt betyg i ämnet efter varje nivå. Det ska finnas ett centralt innehåll för varje nivå och varje ämne ska ha en uppsättning betygs-kriterier till skillnad från nuvarande system där varje kurs i ett ämne har egna kunskapskrav

Betyget efter den sista nivån eleven läser i ett ämne under sin utbildning blir elevens slutliga betyg i ämnet. Om eleven får betyget F eller Fx på den avslutande nivån och har ett godkänt betyg på en underliggande nivå får eleven däremot två slutliga betyg i ämnet.

Industrirådet tillstyrker modellens konstruktion. Vi vill särskilt lyfta fram ett antal aspekter som är viktiga i sammanhanget. Enligt Industrirådet är det avgörande att säkerställa att elever på yrkesprogram får en reell möjlighet att tillägna sig högskolebehörighet utan att det görs avkall på de yrkeskunskaper programmen förmedlar. Detta förutsätter att den garanterade undervisningstiden utökas i motsvarande grad. Eftersom detta förslag innebär en genomgripande översyn av gymnasieskolans ämnen vill vi också lyfta behovet av att skapa relevanta betygs-kriterier som motsvarar de krav och önskemål som ställs i arbetslivet och vidare studier. Ett godkänt betyg, E och därutöver, ska innebära att eleven har relevanta kunskaper för arbete eller vidare studier. För yrkesprogram utgör yrkesprov utifrån branschens krav en bra mätare på relevansen i elevernas kunskaper.

I och med att förslaget innebär ett omfattande arbete ser vi dessutom att det är ett bra tillfälle att genomföra en redaktionell förändring av ämnesplanerna genom att beskriva betygen från A-E istället för från E-A. En sådan förändring bidrar till att minska fokus på det lägsta godkända betyget.

11.3.2 Ämnen ska delas in i nivåer

Utredningens förslag: Ämnen ska bestå av en eller flera nivåer. På så sätt behålls möjligheten att ett ämne ska kunna läsas i olika omfattning på olika program samt inom vuxenutbildningen, inom ramen för en ämnesplan. Det medför även att elever kan få betyg som återkoppling innan det slutliga betyget sätts. Nivåindelning bidrar vidare till likvärdigheten i utbildningen i landet och underlättar byte av program, skola, lärare eller skolform.

Industrirådet tillstyrker förslaget att ämnen ska bestå av en eller flera nivåer och ser det som en given förutsättning att det ska vara möjligt för elever som läser en mindre omfattning av ett ämne att senare kunna bygga på med ytterligare nivåer, det vill säga ett system som inte skapar återvändsgränder.

11.3.3. Betyg i ämnet ska sättas efter varje nivå

Utredningens förslag: Betyg i ämnet ska sättas efter varje nivå för att ge tydlig information om elevens kunskapsnivå i ämnet samt hur långt eleven har läst i ämnet, vilket underlättar vid byte av lärare, program, skola eller skolform. Även om eleven får ett underkänt betyg på den slutliga nivån i ämnet ska eleven behålla ett eventuellt godkänt betyg i ämnet på underliggande nivå(er).

Industrirådet tillstyrker förslagen men ser en stor risk i att elever gör taktiska val och förordar fortsatt utredning för att undersöka hur elever gör taktiska val i syfte att optimera betygen.

Utredningens förslag om att eleverna skall få betyg efter varje nivå är positivt och skapar en möjlighet till flexibilitet, både vad gäller byte av program och skola. Det skapar också möjligheter för eleven att läsa till den sista nivån på komvux utan att behöva börja om.

En utmaning med att nivå-betygen försvinner och ersätts av ett slutbetyg är att eleven riskerar att försämra sina betyg och möjligheter att komma in på högskoleutbildningar om slutbetyget är lägre än de tidigare nivå betygen. Utredningen påtalar detta problem men vi anser att de inte till fullo utrett frågan. En högre nivå på ämnen medför oftast högre svårighetsgrad vilket ökar risken för lägre betyg. Inom Teknikcollege har vi ett flertal gånger fått information om att elever inte vill läsa högskoleförberedande kurser och utökat program med anledning att kurserna upplevs som svåra och riskerar att sänka elevens betyg.

Vi ser därför en stor risk med att elever inte kommer att välja till nivå som upplevs som svåra om det riskerar att sänka ett redan bra betyg i de tidigare nivåerna. Detta gäller inte bara på yrkesprogrammen utan även de teoretiska. Vi ser även en stor risk med att elever börjar att läsa kurser på högre nivå och hoppar av när de får information om att deras kursbetyg kommer att påverkas negativt. Vi ser därmed även en stor risk att elev senare söker till komvux för att läsa högre nivå kurser vilket ökar samhällets kostnader och tar platser för de som verkligen behöver.

På yrkesprogrammen riskerar detta att även få konsekvensen att eleverna inte blir behöriga för högskolestudier. Detta kan få stora konsekvenser för studenten i ett längre perspektiv, till exempel i samband med exempelvis fortsatta studier i och med omställning på arbetsmarknaden eller liknande.

Industrirådet anser att frågan måste utredas vidare och förordar att eleverna på yrkesprogrammen skall ha möjlighet att läsa de högskoleförberedande ämnena som fristående block.

11.3.4 Det ska finnas möjlighet till undantag från modellens principer

Utredningens förslag: Det ska i gymnasieskolans ämnen i undantagsfall vara möjligt med slutliga betyg från mindre delar av ämnet. Dessa ska benämnas block och kunna innehålla en eller fler nivåer. Ett block kan ha en egen uppsättning betygskriterier. Utredningens bedömning: Ämnen som ger meritpoäng kan behöva delas in block för att elever ska vilja välja mer avancerade nivåer.

Industrirådet tillstyrker utredningens förslag då det kan finnas kompetenser där endast ett block är relevant för att till exempel nå en viss yrkeskompetens. Vidare finns ett antal kurser i dagens gymnasieskola som är av mer orienterande karaktär och som svårigen kan bilda ämnen om flera hundra poäng men som samtidigt kan vara av avgörande betydelse i en yrkesutbildning. Industrirådet är dock tveksamma till att beslut om detta ska föras till regeringens bord utan uppfattar att dessa beslut ska kunna fattas av Skolverket efter samråd med berört programråd.

Vidare anser Industrirådet att eleverna på yrkesprogrammen skall ha möjlighet att läsa de högskoleförberedande ämnena som fristående block, (se svar 11.3.3) samt att även de nivåer inom det fjärde året på gymnasieingenjörutbildningen skall hanteras i särskild ordning i samråd med de nationella programråden.

11.4 Ämnen och ämnesplaner behöver ses över

Utredningens förslag: Statens skolverk ska ges i uppdrag av regeringen att se över och utforma ämnesplaner och ämnen, samt som en följd även programstrukturer, så att de fungerar för ämnesbetyg i en ämnesutformad gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Inom Industrirådet ställer vi oss försiktigt positiva till att Skolverket ska ges i uppdrag av regeringen att se över och utforma ämnesplaner och ämnen så att de fungerar för ämnesbetyg i en ämnesutformad gymnasieskola. Det är viktigt att vid översynen av ämnena och ämnesplanerna även se över programstrukturerna. I samband med denna översyn är det av betydelse att även se över examensmål och programmål. Programmålen bör vara väl förankrade med aktuell bransch och det nationella programrådet.

Vid konstruktionen av nivåer i ett ämne behöver man se över hur man bäst sätter ihop ämnen och moduler så att de leder till att eleverna blir anställningsbara. Dessa bör utgå ifrån yrkesprov och de befintliga branschvalideringar som yrkesproven bygger på. Inom Industrin finns ett flertal valideringsverktyg som alla mäter anställningsbarhet på ett precist sätt i den aktuella branschen.

Det är därför av yttersta vikt att Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov utvärderas och tas tillvara på ett bra sätt.

11.6.1 Det ska fortsatt vara smidiga övergångar mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen

Utredningens förslag: Motsvarande modell för ämnesbetyg i gymnasieskolan ska även införas inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå

Industrirådet tillstyrker förslaget. Industrin behöver fler yrkesutbildade och har länge förordat en utökad och förändrad kommunal vuxenutbildning, framförallt gällande yrkesvux. Det är viktigt att det finns en smidig övergång för eleverna mellan de två utbildningsformerna och att utbildningsformerna generellt närmar sig varandra. Utbildningsformerna skall kunna samverka kring exempelvis maskinpark, lärare och lokaler.

Vår utgångspunkt är att elever enkelt ska kunna komplettera eller läsa in en yrkesutbildning via yrkesvux.

Vi anser att det krävs att samma ämnesplaner används inom hela den gymnasiala nivån och vi stödjer utredningens förslag om att Skolverket skall se över ämnen och ämnesplaner så att de passar såväl unga som vuxna.

I likhet med utredningen ser vi inte att den föreslagna modellen för ämnesbetyg i ett ämnesutformat system skulle innebära hinder för att konstruera yrkespaket bestående av en eller flera nivåer från olika ämnen. Det är dock viktigt att vid utformandet av ämnen ta hänsyn till de behov som finns när det gäller yrkespaketen så att de första nivåerna inte bara innehåller introducerande inslag utan också i viss mån

rustar de studerande för att kunna utföra grundläggande arbetsuppgifter som är efterfrågade på arbetsmarknaden.

Industrirådet anser dock att utredningens förslag inte tillräckligt har utrett hur eventuella tidiga avhopp i gymnasieskolan av betygsoptimerande skäl skall hanteras av kommunal yrkesutbildning (se vårt svar under 11.3.3). Det är viktigt att komvux resurser används för de som behöver en kompletterande utbildning, och omskolning, och inte för att öka eleverns betyg i kurser de redan delvis har genomfört inom gymnasieskolan. Ett alternativ kan vara att införa en karensperiod för de kurser som eleven delvis tidigare har genomgått.

11.7.2 Fokus på uppföljning av undervisningstiden inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet

Utredningens bedömning: Såväl skolhuvudmän som Statens skolinspektion bör ha ett särskilt fokus på uppföljning av elevernas undervisningstid i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Industrirådet tillstyrker förslaget men vill samtidigt anföra att vi uppfattar både den garanterade undervisningstiden i gymnasieskolan och heltidsbegreppet som problematiska.

Den garanterade undervisningstiden var när den infördes tänkt som ett golv. I tillämpningen har den snarade blivit en norm eller till och med ett tak då få skolor schemalägger mer tid än den garanterade undervisningstiden.

Genom industrirådets arbete med Teknikcollege upplever vi ofta att den garanterade undervisningstiden, sett som ett tak, utgör ett hinder för att säkerställa att elever når sin potential.

I praktiken innebär detta att elever på yrkesprogram har svårt att nå programmets examensmål även om de når betyget E på kurser motsvarande 2250 poäng. Detta skapar en olycklig situation där eleven är osäker på sina yrkeskunskaper och företagen har svårt att värdera en gymnasieexamen. För elever på högskoleförberedande program innebär nuvarande heltidsbegrepp att möjligheterna att tillägna sig tillräckliga kunskaper under gymnasietiden begränsas då en allt för stor del av lärandet överlåts till eleven att genomföra på egen hand. Detta tydliggörs i utredningens 9:e kapitel om betygsstatistik som pekar på en trendmässig sänkning av betygen i samband med ämnens progression.

På samma sätt skapar heltidsbegreppet problem. Genom att fastslå att den garanterade undervisningstiden utgör heltid sätts en norm. Denna norm innebär ca fyra timmars pedagogiskt lett arbete per dag. Vår bedömning utifrån erfarenheterna från Teknikcollege är att detta skapar en mängd problem. Det första är att skolan endast utgör en mindre del av den vakna tiden, vilket kan ge anpassningssvårigheter i övergången till arbete eller vidare studier. Det andra är att det skapar hinder för en progression då det sällan finns tid att komplettera färdigheter som elever behöver mer tid för att utveckla. Det tredje och kanske viktigaste problemet vi ser innebär att det gör det svårare för elever att utöka sina studier för att till exempel nå grundläggande högskolebehörighet, särskild behörighet eller uppnå en större färdighet inom ett yrkesområde.

12.1 Betygsskalan ska ha en inbyggd kompensatorisk princip

Utredningens förslag: En kompensatorisk betygssättning ska införas i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå.¹ De godkända betygsstegen på nuvarande betygsskala ska behållas men skalan ska ha en inbyggd kompensatorisk princip. Det innebär att läraren vid betygssättningen ska göra en sammantagen bedömning av vilket betygssteg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Industrirådet tillstyrker förslaget om införande av en kompensatorisk princip i betygssystemet som innebär en mer samlad bedömning av elevens kunskaper än dagens system som snarare fokuserar på detaljer och elevens "sämsta prestation". Vi ser positivt på att läraren vid betygssättning får utrymme att göra en samlad bedömning av elevens insatser. Det stämmer överens med industrins krav på anställningsbarhet där elevens inställning och samlade insatser väger tyngre än en enstaka insats vid ett provtillfälle. Vår uppfattning är att en samlad bedömning också ökar förutsättningar för progression vad gäller betygen vilket givetvis är önskvärt. När det gäller yrkesprogrammen anser vi att införande av yrkesprov som bygger på branschens framtagna kvalifikationskrav i kombination med ett mer kompensatoriskt betygssystem ökar förutsättningarna för eleverna att bli anställningsbara. Eleven behöver uppfylla branschens krav för att bli anställningsbar men exakt när dessa krav uppfylls är mindre relevant. Industrirådet vill samtidigt uppmärksamma en farhåga om att den kompensatoriska principen ger upphov till betygsinflation om detta inte följs upp.

13.1 Elevens kunskapsnivå under betyget E ska synliggöras med ytterligare ett underkänt betyg

Utredningens förslag: Ytterligare ett underkänt betyg – Fx – ska införas i grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Industrirådet uppfattar att det finns problem med dagens kunskapskrav. För yrkesämnena är de utformade efter en mall som inte tar hänsyn till i vilken grad olika delar av det centrala innehållet är nödvändigt eller önskvärt. Därtill är nivån för betyget E satt på en nivå som i många fall ligger under arbetsmarknadens krav. Detta har varit tydligt i arbetet med yrkesprov där de lärare som tagits in som experter uppfattar att programmets examensmål ligger på en högre nivå.

En liknande erfarenhet finns inom högskolan där ett antal rapporter under de senaste åren tydligt visat att studenter med låga gymnasiebetyg vanligtvis inte klarar högskolestudier under första studieåret.

Då Industrirådet mot denna bakgrund uppfattar ett behov av en anpassning av /skärpning av kraven för betyget E ser vi samtidigt att det finns ett behov av att särskilja de elever som ansträngt sig men inte nått en skärpt E nivå och de elever som inte ansträngt sig. Under förutsättning att utredningens föreslagna betygsriterier innebär ett förtydligande av att nivån för betyget E ska motsvara arbetslivets krav och ge förutsättningar för vidare studier tillstyrker Industrirådet utredningens förslag. Sker ingen förändring av kunskapskraven ser vi inget värde i betygssteget.

13.1.3 Betygskriterier¹ ska finnas för betyget Fx

Utredningens förslag: Det ska finnas betygskriterier för betyget Fx som innebär att elevens kunskaper i sin helhet inte motsvarar ett godkänt betyg men bedöms vara nära E.

Med hänvisning till vårt resonemang och förbehåll under 13.1 tillstyrker Industrirådet förslaget.

14.1.2 Läraren ska göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper

Utredningens förslag: En ändring ska göras i läroplanerna av den punkt under rubriken Riktlinjer som finns under rubriken Bedömning och betyg och som anger att läraren vid betygssättning ska "utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper". Formuleringen ska tas bort och en omformulering som förtydligar att läraren ska göra en "allsidig bedömning av elevens kunskaper" ska införas. Ändringen ska gälla för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen. Formuleringarna skiljer sig delvis åt mellan läroplanerna för de olika skolformerna.

Industrirådet anser att de skäl som anges för att ändra formulering är rimliga och tillstyrker därför förslaget. När det gäller yrkesprogrammen bör yrkesprov och branschens krav för anställningsbarhet vara vägledande vid bedömning av yrkesämnen.

14.1.3 Det bör finnas rutiner för skolans bedömningspraktik

Utredningens bedömning: Rektorn bör verka för att det finns förutsättningar för en likvärdig bedömningspraktik på skolan, exempelvis genom att skapa rutiner för vad som kan vara valida (giltiga) och reliabla (tillförlitliga) betygsunderlag för olika ämnen.

Industrirådet delar i princip utredningens förslag men vill särskilt lyfta behovet av att involvera arbetslivet i form av programråd, lokal och regional styrgrupp inom Teknikcollege eller motsvarande i utarbetandet av rutiner för bedömningspraktik. Detta har ett värde i att säkerställa att bedömningarna delas och förstås av arbetslivet och att bedömning av till exempel APL fungerar för såväl arbetsliv som skola.

15.1.1 Införandet bör vara så samlat som möjligt

Utredningens förslag: Förslaget om kompensatorisk betygssättning ska träda i kraft den 1 juli 2021 och tillämpas från och med den 1 juli 2022. Förslaget medför att begreppet betygskriterier ska ersätta begreppet kunskapskrav.

Industrirådet tillstyrker förslaget men vill betona att programmålen bör utgå ifrån yrkesprov och de befintliga branschvalideringar som yrkesproven bygger på. Industrirådet anser också att yrkesprov bör ersätta gymnasiearbetet. Det är därför av yttersta vikt att Skolverkets försöksverksamhet med yrkesprov tas tillvara. Vid ett eventuellt införande av ämnesbetyg utgår vi ifrån att samma tidsplan gäller även för införandet av yrkesprov

¹ Utredningen föreslår i kapitel 12 att begreppet betygskriterier ersätter begreppet kunskapskrav.

15.3.1 Skolverket ska ansvara för genomförande och implementering av förslagen

Utredningens förslag: Statens skolverk ska ges i uppdrag av regeringen att: se över ämnen och ta fram nya ämnesplaner för utbildning på gymnasial nivå, utifrån utredningens förslag revidera relevanta föreskrifter samt även genomföra andra följdändringar som bedöms som nödvändiga, planera för att informera om kommande förändringar, och genomföra implementeringsinsatser av samtliga förslag.

Industrirådet tillstyrker utredningens förslag men vill samtidigt att regeringen i uppdraget till Skolverket tydliggör att de nationella programråden får ett avgörande inflytande, att berörda organisationer ges möjlighet att bidra i arbetet genom hearingar och remissförfarande och att programråd eller andra berörda får möjlighet att föreslå ämnesexperter.